

102923

2

Fra
rådmannen i Kristiansand.

12/4 1940.

Til byens myndigheter og befolkning.

1. Om de øverste militære og sivile myndigheter.

Inntil videre har den tyske hærmakts øverstbefalende herr admiral Schenk overtatt den øverste myndighet i de områder som kontrolleres av hærmakten. Herr admiral Schenk forbeholder seg rett til å gi bestemmelser om alle forhold av sivil og militær art i distriktet i den utstrekning han til enhver tid anser nødvendig.

Inntil videre har admiralen bestemt, at undertegnede kst. rådmann I. Vogt har overordnet og absolutt myndighet i alle forhold som angår den sivile forvaltning og den sivile befolkning, herunder også alle personer som tilhører eller har tilhørt blant annet politietaten og Norges forsvarsmakt, med ansvar utelukkende likeoverfor admiralen.

2. Om befolkningens forhold i sin almindelighet.

Det er i samfundets og alles ubetingede interesse at et normalt samfunds- og forretningsliv snarest kommer i gang. Jeg henviser forsåvidt til den henvendelse jeg under 10. april rettet til byens befolkning og skal her kun kort anføre:

Alle personer beskjeftiget i forretningslivet og arbeidslivet forøvrig må uten opphold melde seg til sitt arbeide og alle eiere av forretninger, bedrifter o.s.v. må snarest sørge for at virksomheten kommer i gang i den utstrekning dette overhodet er mulig. Dette gjelder også og i utpreget grad banker, apoteker, frie erhverv o.s.v. Der må produseres og handles som tidligere, kun med de endringer som er en absolutt nødvendig følge av de endrede forhold. Tomme undskyldninger av hvilken som helst art kan ikke godtas. Dette gjelder også med hensyn til priser og lønninger. Ethvert forsøk på å misbruke situasjonen til egen fordel vil kunne medføre konsekvenser. Ingen må inntil videre foreta oppkjøp av varer utover det daglige behov eller til helt legitimt bruk. Der tas forbehold om innføring av maksimalpriser og rasjonering, hvis ovenstående bestemmelser ikke blir lojalt etterkommet eller dette forøvrig blir ansett nødvendig.

Med hensyn til evakueringen skal her kun nevnes, at de tyske militære myndigheter hevder å være istand til å forsvare byen mot ethvert angrep, det være seg fra luften eller på annen måte. Befolkningen skulle derfor etter myndighetenes mening være like så trygg for liv og lemmer i Kristiansand som hvor som helst ellers.

3. Om forholdet til de tyske militæravdelinger m. v.

Den øverstkommanderende har i konferanse med rådmannen og andre autoriteter 9. og 11. april 1940 presisert inntrengende:

at det er de tyske myndigheters absolutte hensikt ikke å legge noen som helst hindringer i veien for et normalt sivilt liv og ikke å gripe forstyrrende inn på noe område hvor dette ikke er absolutt nødvendig av hensyn til den tyske hærmakts interesser.

Alt som blir kjøpt av enkeltpersoner i hærmakten vil bli betalt kontant. Der henvises til kunngjøring herfra av 10. april om innførelse av Reichsmark som betalingsmiddel. Det samme gjelder alle ytelser ifølge rekvisisjon fra tyske avdelinger.

Den absolutte og helt betingelsesløse forutsetning for dette er

for det første, at alle norske myndigheter lojalt samarbeider med de tyske militære, for det annet, at ikke noen korporasjon eller enkeltperson skader eller forsøker å skade de tyske hæravdelingens eiendom eller interesser og at alle ubetinget og uten nølen eller tross retter seg nøye etter alle anvisninger som blir gitt. Rådmannen i særdeleshet og alle særlige myndighetsutøvere i sin almindelighet er personlig ansvarlig for enhver handling som strider mot disse ufravikelige forutsetninger.

Med særdeles beklagelse er man gjort kjent med forskjellige episoder som inntraff natten til 11. april og som i stor utstrekning vil kunne karakteriseres som brudd på forutsetningen. Admiralen har imidlertid etter omstendighetene funnet å kunne slå en strek over disse hendelser, men måtte samtidig presisere

at enhver episode av samme eller beslektet art som måtte bli ansett som rettet mot de tyske troppers sikkerhet eller utlagt som mangel på lojalitet vil kunne bevirke passende forholdsregler, eventuell opphevelse av hele den ordning som nu er innført.

4. De offentlige myndigheters og kommunale administrasjoners forhold.

Alle rette vedkommende bedes nøye merke seg de bestemmelser som ovenfor er gjengitt og lojalt innrette seg deretter. Det er forutsetningen at alt arbeide i hver tjenestegren så langt som mulig fortsatt drives på det hittil gjeldende rettsgrunnlag, kun med de avvikelser som er en absolutt nødvendig følge av den midlertidig innførte nyordning. Blant de endringer som ansees nødvendige nevnes, at det blir den enkelte sjef for hver administrasjon som har å treffe alle beslutninger på eget personlig ansvar likeoverfor meg og uten adgang til å henvise til valgte organers eventuelle avvikende meninger.

I nødvendig utstrekning vil bli gitt muntlige og skriftlige instruksjoner herfra og sådanne må også innhentes på eget initiativ — i hvert enkelt tilfelle ledsaget av positive forslag til approbasjon eller forkastelse.

Tynget av det ansvar uforutsette begivenheter har lagt på mine skuldre og som jeg ene og alene har påtatt meg i samfundets interesse og for å unngå uheldigere alternativer, våger jeg å appellere til alle og enhver om av ytterste evne å bestrebe seg for å etterleve disse påbud både etter bokstaven og ånden.

Dette brev blir å trykke og distribuere i og utenfor byen på den mest hensiktsmessige måte og dets innhold å bekjentgjøre videre av alle som blir kjent med det.

Det skal inntas i første nummer av enhver her på stedet utkommende avis.

Kristiansand, 12. april 1940.

I. Vogt.

